

Bu Kitapta Eksik Olan Nedir

– Sami Biber · 19 Eylül 2017

Belki size sıkıcı gelebilir. "Yahu bu ne, anlatılmış burada" Diye düşünebilirsiniz ama yine de bir zahmet Türkçe adı " Kayboluş" orijinal adı "La Disparition" olan romanın ilk sayfalarından alınmış şu bölümü okuyun.

.....
"Üç kardinal, bir haham, bir farmason amiral, Anglosakson bir holdingin oyuncuğu olmuş sıradan üç politikacı,açlıktan ölüm riskinin ortaya çıkmış olduğunu radyo konuşmalarıyla, ardından da duvar ilanlarıyla halka duyurdular.

Başlangıçta onlara kulak asan olmadı. Güya bütün iddialar yalan, dolan, saptırmaydı. Ama kamuoyunun kulağına kar suyu kaçmıştı artık. Bir cop ya da bir sopayla silahlanmayan kalmadı. Patronlara, parababalarına, iktidara küfür yağdıran halkın, "Açız" haykırıları dört bir yanı sardı. Ortalık komplocu, kışkırtıcı kaynıyordu. Polis, hava karardıktan sonra sokağa çıkamıyordu. Macon'da bir zabıta saldırıya uğradı. Racamadour'da bir stokçunun malı yağmalandı. Yağmacılar tonbalığı, süt, kilo kilo çikolata, çuval çuval mısır bulmuştu ama tamamı kullanılamaz durumdaydı.

Nancy'nin ortasında bir dörtyol ağzında kurulan giyotin, bakanlık bürolarında çalışan yirmi altı müdürün canını aldı; ardından iktidardan yana tavır almakla suçlanan bir basın kuruluşunun binası yakıldı.

Dört bir yanda ambarlar, silolar, mağazalar soyuldu.Daha sonra Arap, Yahudi ya da Şimali Afrikalı olanlara karşı saldırılar başladı. Drancy, Livry-Gargan, Saint-Paul, Villacoublay, Clignancourt kasabalarında Yahudi kıyımları yapıldı. Ardından da bir hiç uğruna silah altındaki birkaç garibanın canına kıyıldı. Kaldırımında, bir soytarının yatağanıyla bir vuruşta boyunu kısalttığı polis müdürünün son duasını yapmaya çalışan bir papaz yamağının suratına tükürüldü.

İnsanlar bir kangal sucuk için abisini, bir simit için amcaoğlunu, kızarmış bir dilim için komşusunu, bir lokma için tanımadığı birini vurmaya hazırdı.

6 Nisan Salı günü sabaha karşı yirmi dokuz noktaya konulan plastik patlayıcıların infilakı Paris'i sarstı. Uçaklar Orly Hisarı'nı bombaladılar. Alhambra cayır cayır yanıyor, Institut duman olmuş, tütüyor, Hopital Saint-Louis kül olup gidiyordu. Montsouris Parkı'ndan Nation'a kadar ayakta kalan duvar yoktu.

Bu küstah saldırı karşısında bocalayan, ortamı yumuşatmayı başaramayan iktidar, karşıtları tarafından Palais Bourbon'daşağılayıcı alaylar, suçlamalar, hatta küfürlü, sövgülü konuşmalarla topa tutuldu. Bu arada, bir yanda, Orsay Rihtımı'nda yirmi üç inzibat öldürülüyor; öbür yanda, Latour-Maubourg'da bir balıkçının kovasından bir hamsi aşırın ama kaçamadan yakalanan bir Hollanda konsolosu taşta tutuluyordu. Bir yanda Wagram'da, birkaç kuruş için yalvaran bir garibana aç olmanın kibarlıkla

bağdaşmadığını anlatmaya kalkan, paçası ibrişim oyalı bir marki baştan aşağı kana bulanana kadar dövülüyor; öbür yanda Raspail'da sarı kıllarla kaplı iriyarı bir Viking, boynundan kan sızan topal bir ata binmiş, hoşlanmadığı adamları oka tutuyordu.

Açlıktan çıldıran bir onbaşı, çaldığı bazukayla taburunda kim varsa tamamını öldürdü. Onbaşı kamuoyu baskısıyla bir anda başkomutanlığa atandı. Ancak hızlı yaşamı, başkomutanlığa atanmasından az sonra kiskanç bir kurmayın bıçağı altında son buldu.

Halüsinasyonlara kapılan hınzırın biri Faubourg Saint Martin'in yarıya yakın bir kısmını napalmla suladı. Lyon halkının bir milyonu kurşuna dizildi. Çoğu iskorbit ya da tifüs hastalıklarından mustarıpti. Hiçbir açıklama yapılmaksızın, budala bir zabıta aracılığıyla barların, pavyonların, bistroların kapısına mühür vuruldu.

Bu olayın ardından açlığın yanı sıra susuzluk da başladı. Dahası, mayıs ayı müthiş bunaltıcıydı: Açık alanda duran bir otobüsün bir anda tutuşup yanmasına yol açan kavurucu havada, yayaların onda dokuzu sıcak çarpmasından bayılıyordu. O sıralarda, tarihi bir kalkanı alıp kürsü gibi kullanan bıçkın bir ahalinin kanına girdi. Halk onu oracıkta kral olarak tahta oturttu. Tantanalı bir ad alması için yaygara kopardılar.

Halk ısrarla onun XIX. Fantoma adını almasını istiyordu. Ama o adının III. Attila olmasını buyurdu. Ad konusunda anlaşılmayınca adamı aşağı indirip bayılıta kadar yumrukladılar. Salağın birini XXIII. Fantoma olarak adlandırdılar. Bir taç, sırmalı bir kaftan, altın kabzalı bir asayla donatıp, omuzlarında Krallık Sarayı'na taşıdılar. Ama zavallı salağın talihi bu kadarla sınırlıydı. Kabına sığamayan bir kabadayı, "Kahrolsun diktatör,vurun arkadaşlar" narasıyla, gırtlığına usturayı sapladı.

Gömüldüğü anıtkabir, şaşkın bir komando tarafından art arda dokuz gün boyunca saldırıya uğradı.Daha sonraları başkaları da ortaya çıktı: Bir kral, bir voyvoda,bir padişah, bir raca, üç Romulus, dokuz Alaric, altı Atatürk, dokuz Mata-Hari, bir Caius Gracchus, bir Fabius Maximus Rullianus, bir Danton, bir Saint-Just, bir Pompidou, bir Johnson (Lyndon B.), çok sayıda Adolf, üç Mussolini, altı Şarlman, bir Washington, anında bir Habsbourg'un itirazıyla karşılaşan bir Othon, bir başına on dokuz Pasionaria'nın, yirmi Mao'nun, yirmi dokuz Marx'ın (biri Chico, üçü Karl, altısı Groucho, on dokuzu Harpo) canına kıyan bir AksakTimur.

Bir Marat, kamu yararı adına bütün hamamları kapattırdı ama bir Charlot Corday onu yıkandığı banyoda öldürdü.

Artık iktidarın çözülüşü kaçınılmaz olmuştu: Üç gün sonra Anjou Rihtımı'na konuşlanmış bir tank, iktidarın tutunduğu son sığınak olan Sully-Morland Hisarı'nı topa tutuyordu. Bir zabıta, ak bir bayrak sallayarak hisarın çatısına tırmandı. Kamu iktidarının kayıtsız şartsız silah bırakmaya razı olduğunu, asayişini sağlamak için bizzat çalışacağını mikrofondan duyurdu. Ancak bu son çaba da boşa çıktı. Çağrıya

kulağını tıkayan koca tank uyarısız, duyurusuz hisarı havaya uçurdu. Bu olayın ardından, garnizonun bütün iktidarı sunduğu dangalağın talimatıyla olağanüstü halin ilanı daha da vahim bir durum yarattı.

İş büsbütün çığırından çıktı. Vara yoğa adam öldürülüyordu.İlkin tokalaşılıyor, sonra gırtlaklaşıyordu. Toplu taşıma araçlarına, kamyonlara, posta arabalarına, yataklı vagonlara, ticari taşıtlara, faytonlara, kağnılara pusu kuruluyordu.

Bir poliklinik saldırıya uğradı. Yatağında yatan, parmağını oynatamayacak durumda bir ağır hasta kabaralı kırbaçla kamçlandı; romatizmalı çolak bir gariban şakağına dayanan bir tabancayla vuruldu. Asgari üç yalancı İsa çarmıha çakıldı. Bir akşamcıyı şarapta, bir kimyacıyı amonyakta, bir kamyoncuğu mazotta boğdular.

Küçük yavrucukları yakalayıp kaynar kazana atıyor....."

Evet, Fransız yazar Georges Perec tarafından yazılan ve 1969 yılında yayınlanan "La Disparition" adlı bu roman dünyanın en ilginç kitaplarından biridir.

Neden mi ilginçtir?

Başlıkta sorduğum soru sebebiyle ilginçtir.

Şimdi kitabın yukarıya aldığım bölümüne bir kez daha dikkatle bakın. Bir şeyin hiç olmadığını görebilecek misiniz bakalım. Eğer bu kitap hakkında önceden bir bilgiye sahip değilseniz hiç zannetmiyorum sorunun cevabını bulacağınızı. Zaten yazarın bizzat kendisi kitap piyasaya çıktıktan epey sonra bizzat kendisi açıklamayı hiç kimsenin dikkatini çekmeyecekti.

Evet..Bu kitapta eksik olan şey E harfiydi.

Yanlış okumuyorsunuz. Kitanın başından sonuna kadar kelimelerin hiç birinde E harfi geçmez. Oysa Fransız alfabesinde E harfi var. Eğer içinde E harfi olan kelimeleri hiç kullanmazsanız dildeki kelime sayısında %35 oranında bir azalma oluyor Fransızcada

Fakat durun. İlginçlik bununla sınırlı değil.

Bu kitap daha sonra Cemal Yardımcı tarafından Türkçeye çevrilir ve gördüğünüz gibi Türkçe çevirisinde de E harfi hiç kullanılmamıştır.

Son bir yılı oldukça yoğun olan dört yıllık bir çalışma sonunda Cemal Yardımcı bu kitabı " Kayboluş" adıyla Türk okuyucularla buluştururken o da E harfini hiç kullanmadan yapmış çeviriyi. Oysa Türkçede içinde E harfi olan kelimeleri çıkardığınız zaman dildeki kelime sayısında %25

oranında bir azalma olmaktadır.

Tabii ki burada orijinali 319 sayfa olup hiç E harfi kullanmadan bir roman yazan Geoges Perc ne kadar çığınsa o romanı hiç E harfi kullanmadan Türkçeye çeviren Cemal yardımcı da bir o kadar çığındır.